

عراقچی در کمیسیون ویژه برجام؛ ارائه لایحه برجام به مجلس را به صلاح کشور نمی‌دانیم

معاون وزیر امور خارجه با تاکید بر این که تصمیم ارائه لایحه به برجام به مجلس با دولت است گفت که ارائه لایحه برجام به مجلس را بر اساس مصالح کشور به صلاح نمی‌دانیم.

همشهری آنلاین: معاون وزیر امور خارجه با تاکید بر این که تصمیم ارائه لایحه به برجام به مجلس با دولت است گفت که ارائه لایحه برجام به مجلس را بر اساس مصالح کشور به صلاح نمی‌دانیم.

ایسنا نوشت: چهارمین جلسه کمیسیون ویژه رسیدگی برجام با حضور عراقچی و تخت روانچی از اعضای ارشد تیم مذاکره کننده برگزار شد.

در ابتدای جلسه عراقچی با تاکید بر این ما که هیچگاه مجلس را نامحرم ندانستیم گفت: گوش‌های نامحرم بیرون وجود دارد. معاون وزیر امور خارجه در ادامه با اشاره به تاریخچه فعالیت هسته‌ای جمهوری اسلامی بعد از پیروزی انقلاب اسلامی گفت: غربی‌ها بعد از پیروزی انقلاب اسلامی علی رغم قراردادهایی که با آنها داشتیم با ما همکاری نکردند؛ به همین جهت ما خودمان شروع به کار کردیم تا این که روس‌ها در پروژه‌ی بوشهر همکاری‌هایی را با ما شروع کردند.

وی افزود: بعد از 11 سپتامبر تحولاتی در منطقه و به دنبال آن اتفاقاتی در افغانستان و عراق رخ داد که فضای شدیدی نیز علیه ایران به وجود آمد. آمریکایی‌ها سردمدار فضا سازی علیه بودند؛ بنابراین جمهوری اسلامی برای مقابله با چنین فضا سازی مسیری را انتخاب کرد و با مدیریت مقتدرانه آن را به ثمر رساند.

عراقچی با تاکید بر اینکه انتخاب مذاکره از ابتدا مسیر جمهوری اسلامی در دولت‌های مختلف بوده است افزود: در ابتدای مذاکرات توقف فعالیت‌های هسته‌ای ایران را غربی‌ها دنبال می‌کردند که در همین راستا تجربه‌ی تلخی را در سالهای 82 و 84 پشت سر گذاشتیم. ولی تجربه ارزنده‌ای بود و ما را متوجه اهداف غربی‌ها کرد.

وی ادامه داد: بر همین اساس جمهوری اسلامی مصمم شد تا ابتدا توان هسته‌ای‌اش را افزایش دهد و سپس وارد باشگاه دارندگان توان هسته‌ای شود و هزینه‌های آن را هم بدهد. طبیعتاً لازمه دستیابی به چنین هدفی افزایش توان علمی و تکنولوژی در حوزه‌های نرم افزاری و سخت افزاری است. کار سخت و شبانه روزی آغاز شد تا به توان بالایی از دانش و تکنولوژی هسته‌ای دست پیدا کنیم.

این عضو ارشد تیم مذاکره کننده هسته‌ای یادآور شد: با این اتفاقات غربی‌ها سراغ فشارهای بین‌المللی و تحریم‌ها از طریق دولت‌ها به صورت یک جانبه رفتند و شورای امنیت و اتحادیه اروپا نیز روز به روز حلقه تحریم‌ها را تنگ‌تر می‌کردند، ما به ازای این رویکرد این بود که دست ما از نظر توان هسته‌ای پر شد و به نقطه‌ای رسیدیم که جای پایمان محکم شد و به دنبالش امکان مذاکره با قدرت‌ها فراهم کردیم.

عراقچی گفت: ما توانستیم به همه زوایای علمی و تکنولوژی هسته‌ای و غنی سازی دست یابیم و تاسیسات را ساخته و مستقر کردیم. درصد غنی سازی را تا 20 درصد بالا بردیم و دانشمندان خوبی تربیت کردیم. همچنین با تهیه مواد لازم غنی شده امکاناتی را نیز فراهم کردیم. البته هزینه‌هایش را نیز پرداخت کرده و تحمل کردیم. در همین ایام و در روند مذکور میز مذاکره را ترک نکردیم.

وی یاد آور شد: در طول مذاکرات گذشته شروطی را مطرح می‌کردند مبنی بر این که اول باید ایران فعالیت‌هایش را تعلیق کند تا با ما مذاکره کنند ولی جمهوری اسلامی هرگز چنین چیزی را نپذیرفت چون تجربه تلخ سالهای 82 تا 84 را پشت سر گذاشته بودیم. البته غربی‌ها نیز فشارها و تهدیدهای خود را افزایش می‌دادند.

عراقچی تصریح کرد: مقاومت ملت ایران در برابر تحریم‌ها به پیشرفت چشمگیر ایران در حوزه دفاعی و رشد و شکوفایی دانش هسته‌ای منجر شد؛ در چنین شرایطی غربی‌ها جز مذاکره بدون پیش شرط راه دیگری نداشتند. به همین دلیل آنها پای میز مذاکره نشستند.

وی با اشاره به اولین دور مذاکرات در اجلاس استانبول با مسئولیت جلیلی گفت: در این مذاکرات با روش گام به گام و بدون پیشرفت مذاکرات ادامه یافت. در دور بعدی مذاکرات در بغداد پیشنهادات ما و غربی‌ها در روش گام به گام فاصله‌ی زیادی داشت و به همین جهت مذاکرات متوقف شد.

عراقچی یاد آور شد: در این دوران غربی‌ها سراغ تحریم‌های بیشتر به ویژه در حوزه تحریم نفتی و بانکی و مالی رفتند و آمریکایی‌ها نیز مصوب کردند که هر 6 ماه 20 درصد خرید نفت ایران کاهش یابد و حتی چین و روسیه نیز از این مصوبه تبعیت کردند.

این عضو ارشد تیم مذاکره کننده با اشاره به مذاکرات آلمانی در اسفند 91 گفت: در آنجا پیشنهاداتی از طرف غربی‌ها ارائه شد و بنا گردید که ایران در آلمانی 2، پاسخ پیشنهاد غربی‌ها را بدهد. در آلمانی 2 ایران بر حق غنی سازی تاکید کرد ولی فاصله با غربی‌ها زیاد بود به همین دلیل مذاکرات مجدداً متوقف شد و در ایران نیز انتخابات جدید برگزار شد.

عراقچی ادامه داد: البته از تابستان 92 آمریکایی‌ها از طریق عمان وارد مذاکرات شدند و مسیر جدیدی باز شد ولی کار خیلی کند پیش می‌رفت که انتخابات جدید نیز این مسیر را موقتاً متوقف می‌کرد.

وی خاطر نشان کرد: بعد از روی کار آمدن دولت جدید مسیر عمان ادامه پیدا کرد و همزمان نیز 1+5 احیا شد و در نهایت بعد از به ثمر رسیدن مسیر مذاکرات عمان و انتقال آن به 1+5 به مذاکرات ژنو رسیدیم.

این عضو ارشد تیم مذاکره کننده با اشاره به مذاکرات ژنو گفت: ما در شرایطی به ژنو رفتیم که دست ما به لحاظ هسته‌ای کاملاً پر بود و به اهدافمان رسیده بودیم؛ البته در مقابل نیز هزینه‌های آن هم سنگین شده بود و غربی‌ها اجماع جهانی را علیه ایران دنبال می‌کردند. کارها سخت‌تر می‌شد به طوری که فروش نفت به شدت کاهش پیدا می‌کرد و پول آن نیز بر نمی‌گشت؛ از آن طرف آمریکایی‌ها و متحدانشان به این امر واقف بودند که ایران در مقابل تحریم و تهدید نه تنها تسلیم نمی‌شود بلکه هر روز قدرت‌مندتر و مقاوم‌تر می‌شود.

عراقچی تصریح کرد: بر این اساس دو طرف به این نتیجه رسیدند که مذاکره باز هم انتخاب شود و مذاکره بدون هیچ نوع پیش شرطی مورد توافق طرفین قرار گرفت. این بدان معنا است که ایران با عزت و اقتدار وارد مذاکرات شد و غربی‌ها از کلیه پیش شرط‌های خود عقب نشینی کردند.

وی تأکید کرد که مواضع حکیمانه، مدیرانه و دور اندیشانه‌ی مقام معظم رهبری در این راه نکته قابل توجه و بسیار مهم است. همچنین چتر نگاه بدبینانه و عدم اعتماد به آمریکا و طرف مقابل بر سر مذاکرات از همه جهات به نفع جمهوری اسلامی رقم خورد.

به گزارش ایسنا، کمیسیون ویژه بعد از توضیحات عراقچی ورود به محتوای برجام را در دستور کار قرار داد و بر اساس چارچوب تعیین شده از طرف کمیسیون در بخش محتوا ابعاد سیاسی، اقتصادی، حقوقی، فنی و تخصص، دفاعی و نظامی برجام مورد بحث قرار گرفت.

عراقچی نیز در ادامه جلسه بعد از طرح نقطه نظرات و سوالات اعضای کمیسیون ویژه مجدداً بحث در مورد محتوا را ادامه داد و گفت: ما در مذاکرات از موضع قدرت و تهاجم وارد شدیم و پرقدرت عمل کردیم.

به گفته وی، پشتوانه توانمندی‌های صلح آمیز هسته‌ای و توانمندی‌های نظامی در کنار قدرت و نفوذ رهبری مقتدر و مقاومت ملت ایران ما را در موضع قدرت در مذاکرات قرار داد.

معاون وزیر امور خارجه همچنین تأکید کرد: درست است که غنی سازی حق تصریح شده در عهدنامه ان‌پی‌تی است ولی این حق را محدود کرده بودند.

عراقچی با بیان این که ما برنامه دراز مدت‌مان را از طریق سازمان انرژی اتمی به آژانس ارائه خواهیم کرد افزود: طبق برجام حقوق هسته‌ای، فردو و نطنز حفظ شده است و قطعنامه‌های شورای امنیت لغو شده و تحریم‌ها لغو می‌شود.

وی با بیان اینکه در هیچ بخشی از برجام در مورد فعالیت‌های موشکی و تسلیحاتی نیامده است گفت: این دو موضوع در تصمیم شورای امنیت آمده است و برای ما الزام آور نیست؛ در برجام هم آمده که اگر برجام نقض شود تحریم‌ها بر می‌گردد؛ نه این که قطعنامه اجرا نشود پس با نقض قطعنامه تحریم‌ها بر نمی‌گردد.

به گزارش ایسنا، کمیسیون ویژه ورود به محتوای برجام را در 5 سر فصل اصلی در چارچوب طرح سوالات از طرف نمایندگان و پاسخ اعضای تیم مذاکره کننده دنبال می‌کند که اولی سرفصل جنبه‌های حقوقی برجام است. در همین رابطه سوالاتی از سوی نمایندگان عضو کمیسیون مطرح شد.

این سوالات عبارتند از اینکه چرا برجام به مجلس نیامد، در حالی که طبق قانون اساسی باید به مجلس بیاید؟ چرا متن برجام فارسی ارائه نشده، در حالی که یک طرف توافق ایران است؟ ضمانت حقوقی بدقولی و عهدشکنی طرف مقابل چیست؟ آیا صرف برگشت‌پذیری کفایت می‌کند؟ چرا در هیات هشت نفره قضاوت، پذیرفته شد که با 5 رأی نظر هیات تصویب و پذیرفته شود؟ آیا دولت می‌تواند تعهدات 25 ساله داوطلبانه به عهده بگیرد در حالی که عمر این دولت محدود است؟

سوالات دیگری نیز مطرح شد همچون اینکه آیا الزامات قانونی ماده واحده پروتکل الحاقی مجلس رعایت شده است؟ آیا اصل 125 قانون اساسی در طی مراحل قانون برجام رعایت شده است؟ چرا مطابق برجام، ایران استثنای شده و به صراحت ذکر شده که برجام صرفاً برای ایران است و نه سایر کشورها؟ تکلیف اجرای پروژه‌های هسته‌ای در آینده چیست؟ چرا خرید تجهیزات و همچنین نیازهای حوزه‌های مختلف به تشخیص کارگروه خرید سپرده شده است؟ روز اجرا چه روزی است که قرار است تحریم‌ها در آن لغو شود؟ تلقی دنیا از تیم مذاکره‌کننده به نمایندگی از حاکمیت بود و یا به نمایندگی از طرف دولت؟ آیا پس از 90 روز، اجرا شروع می‌شود و باید توافق اجرا شود؟ آیا تعهداتی که می‌خواهد دولت اجرا کند، تعهدات دولت است یا تعهدات حاکمیت؟

عراقچی در پاسخ به این سوالات گفت: اینکه برجام لایحه شود و به مجلس بیاید در اختیار وزارت خارجه نیست بلکه تصمیم آن با دولت است. ولی روند قانونی شدن برجام قطعاً طبق قانون طی خواهد شد. از نظر ما فرقی نمی‌کند که لایحه شود به مجلس بیاید یا نیاید، ولی به لحاظ مصالح کشور به صلاح نمی‌دانیم به مجلس بیاید.

وی ادامه داد: اگر بخواهیم غیر از متن انگلیسی، متن با زبان فارسی هم آورده شود، باید به زبان 5 کشور دیگر هم آورده شود و در تفسیر دچار مشکلات زیادی می‌شویم.

معاون وزیر امور خارجه با تأکید بر اینکه دولت می‌تواند تعهدات بلندمدت بدهد، گفت: تنها ضمانت اجرا، خود ما هستیم و تنها راه آن هم بازگشت به شرایط قبل از توافق است و راهکار دیگری قابل تصور نیست، چرا که شکایت را نمی‌توان به خود آنها برد و منتظر آنها ماند. بنابراین خودمان، تعهداتمان را متوقف می‌کنیم.

عراقچی در خصوص کمیسیون مشترک نیز گفت: همه تصمیمات کمیسیون مشترک با اجماع است. پس اگر ما موافق نباشیم،

هیچ چیز جز بازدید از اماکن نظامی در چارچوب پروتکل الحاقی تصویب نمی‌شود. پروتکل الحاقی هم امر غیرمتعارف نیست. وی با تاکید بر اینکه دسترسی‌ها در چارچوب پروتکل است، افزود: پروتکل الحاقی هم صرفاً سیاست‌های هسته‌ای اعلام شده از سوی کشور پذیرنده را در بازدید، قابل دسترس قلمداد می‌کند نه هر مکان و هر جایی را. اگر آژانس به مکانی شک داشت باید مسیر طولانی را طی کند نه اینکه بازرسی قابل دسترسی شامل آن شود. یعنی حداقل نزدیک یک ماه زمان خواهد برد نه اینکه 24 ساعته امکان دسترسی داشته باشد و تازه همین بازرسی هم دسترسی مدیریت شده است. به گفته عراقچی، اولاً شرایط ما واقعاً استثنا است. ثانیاً اینکه برجام خاص ایران است، جنبه مثبت هم دارد. یعنی آنچه که به عنوان حقوق برای ما در نظر گرفته شده، خاص ایران است. به گزارش ایسنا، کمیسیون ویژه بررسی برجام در پایان مقرر کرد که یکشنبه آینده مجدد بحث فصل‌های پنجگانه برجام را با حضور میهمانان مورد بررسی قرار دهد. همچنین کمیسیون ویژه فردا (سه‌شنبه) نیز میزبان جلیلی و همکارانش در تیم مذاکره‌کننده قبلی خواهد بود.